

ΕΦΥΜΑΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

..... ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΡΟΛΟΓΙΑ

Πώς μετράται ο πολιτισμός μιας χώρας. Τα τρία ιστορικά ρολόγια των 'Αθηνών. Το ρολόγι του 'Ελληνικού. 'Η εσπερινή 'Οδοσώρα. Οι νυχτοκράχτες του Μεσαίωνα. Μερικά απ' τα περιεργότερα ρολόγια. Τα ιστορικά ρολόγια της Γαλλίας. 'Ο 'Αράρης του 'Αργούς. Τα ρολόγια του Καπεδιστρίου. 'Η ώρα φεύγει, Ούγε! Το ρολόγι του Φώσκολου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Το 'Αμερικανικό εθιμογράφο, Μάρκ Τουάιν, διηγείται κάτω, ότι οι ναυαγοί ενός πλοίου, έπειτα από διάφορες ταλαιπωρίες, βγήκαν σε μία άγνωστη χώρα και προηρούσαν, μη γνωρίζοντας αν θάβρισκαν μπρός τους πολιτισμένους ή άγριους. 'Εξάρνα αντίκρισαν στήμενη μία κρεμάλα. Τότε, γεμάτοι χαρά, έγονάτισαν και εύχάριστσαν τo Θεό, γιατί τους έβριζε ασέ τ o π o... .. π o λ i τ i σ μ έ ν o s

'Αφού λοιπόν ή άγχονη μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να χρησιμεύσει και αυτή ως γνώρισμα τού πολιτισμού ενός τόπου, και η περιούσια λόγω μπορεί να ληφθή ως πρόμοιο μέτρο τού ρολογι. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ο ξένος που θά έφτανε στην 'Ελληνική πρωτεύουσα, θά έβγαζε για τόν πολιτισμό των 'Αθηνών θλιβερά συμπεράσματα. Γιατί σ' όλη την πρωτεύουσα τόν μόνο ρολόγι που λειτουργεί κάτωσ κωνικά, είνε τού ρολογι τής Μητροπόλεως. 'Η άληθεια είνε βέβαια, ότι κάθε μεριά, με άριθμία τόν τιμή τόν κ. Δημ. Αιγινήτη, ή σηματούλα τού 'Εθνικού 'Αστεροσκοπίου ύψονεται στην κορυφή τού λόφου, δείχνοντας ότι ο ήλιος έφτασε στό κατακόρυφο και ή ακτίνας τόν έκκλινσαν σημαίνον. 'Αλλά πόσο μπορούν να προσέξουν τού σύνθημα αυτό, με την όχλοβή τής πόλεως, τά σφαιρίγ-

εισυνειδησία και... πλέον ού...

Στά παλαιότερα χρόνια ύπήρχαν και μερικές άλλες συνθήσεις, που έρημοίμενα για να μαθαίνουν οι 'Αθηναίοι την ώρα. Π. χ. τού στρατιωτικού σώλλισμα τής εσπερινής άποχωρήσεως. Την ώριμμένη ώρα ένας λόχος σάλλιγκτών και τιμπανιστών εστάθμευε μπροστά στό Φρουραρχείο, και από και σκορπίζονταν σε τμήματα στους δρόμους σάλλίζοντας την άποχώρησα. 'Ακολουθούσε ή παδική μαρίδα με άλλαγαμούς και χοροπήματα, κατά τού ρυθμό:

Οδοσώρα, Οδοσώρα Στήν Πόλι, στήν Πάλι
πών' ό Οδοσώρης; και άει να τότε βρηής!...

Οι κάτοικοι που άκουγαν τόν άλλαγαμό αυτό μάθαιναν ή ώρα είνε. 'Η φράσις εσίμαινε ή Οδοσώρα, εδήςανε ότι είνε έπτά, όκτώ, έννε, άναλόγως τής έποχης τού έτους. 'Επίσης ύπήρχε και τού σάλλισμα τής αήτης, ή γλυκίστα και ποιητική διάνα, που έβουσε και αυτή με τά έθιμα τού παλιού καιρού...

'Ρωσάτως και οι ορθονοί σάλεπιτζήδες έρημοίμενα στη μακαρία έκεινη έποχή ή μετρο τής ώρας. 'Ο λαός έλεγε: «'Εξύντησα με τού πρώτου σάλεπι», ή «'Ελλάγισμα με τού πρώτου σάλεπι». Οι σάλεπιτζήδες δηλαδή έβαναν τότε, ότι οι περίφημοι εν κ τ ο κ ο ρ ά τ α ι τ ης Αυτικής Εύρώπης τού Μεσαίωνα, που ελγαν έργο να γυρίζον στους δρόμους τών φρουριακών πόλεων και να διαλαλούν με τή φωνάρα τους, σε έπίσημο τόν:

«'Η ώρα είνε δύο μετά μεσονύκτιον! Κοιμηθήτε ήσυχώς πολίτα!...»

'Όσοι κοιμόνταν την ώρα έκείνη κι' άνειρούντο, πετάγονταν έντρομοί από την άγριοφρονία τού νυχτοκράτη, για ν' άκούσουν έπαναλαμβανόμενη δύο και τρεις φορές την πρωτοτή να... κοιμηθούν ήσυχώς. Τό πάθημα αυτό μάζε με κείνο που αναφέρεται για κάποιον βαρώνο, ό όποιος ελγε ύπηρέτη βλάνα και τού έδωσε έντολή να τόν ξυπνήσει στις 6 π. μ. για να πάη ταξείδι. 'Ο βλάνας τόν έξυπνήσε στάς 4, για να τού πη: ...

— Κίστε, κοιμηθήτε ήσυχα, έχετε δύο ώρες άκόμα!...

Τό ρολόγι είνε μία από τις εφευρέστερες, αλλά και παλαιότερες μηχανικές εφευρέσεις τού ανθρώπου. Οι αρχαίοι 'Ελληνες ελγαν την κληροδία για τή μέτροση τού χρόνου· ο 'Αραβες όμως εποχώρησαν περισσότερο. 'Ο Καλίπης 'Αροίν—έλ Ρασήδ έστειλε δύοστον Καρολίναγο ένα χάλκινο ρολόγι, που έσημαινε τις ώρες με περιεργό τρόπο: 'Υπήρχαν γύρω-γύρω ποσούλες, από τις όποιες έβγαναν λπίδες και άφιναν να πέσουν από τού χέρι τους χροσές σφαίρες σε μία πλάνα χάλκινη. Οι κρότοι αυτοί έσημαιναν ή ώρα ήταν. Τό δώρο έκαμε κατάλληλη στην Άλή τού Βασιλέως και θθεωρήθη θαύμα, σε έποχή που ή τέχνης βούσκονταν στό σκοτάδι τής βαρβαρότητας.

Κατά τού 500 μ. Χ. ο συγγραφέας Κλωρίμος ο Γαζάιος, ελγε ιδεί και περιγράφει ένα περιεργό ρολόγι, που ήταν άληθινό θαύμα στην πόλη τής Γάζας. Στο ρολόγι αυτό ύπήρχαν δύοδεκα χάλκινα άειοι στις θέσεις τών ώρών. Κάθε άειος κρατούσε ένα στεφάνι στό όμφο του, έτοιμός να τού βάλει στην κεφαλή τού 'Ηρακλέους. 'Ο 'Ηλιος—βασιλικά ντυμένος—έδινε τού σύνθημα: Κρατώντας με τού άριστερό χέρι την οφθαίνο σφαίρα, άπλωνε τού δεξιό χέρι σε μία μικρή πόρτα, ή πόρτα άνοιγε, και ό 'Ηρακλής παρουσιαζόταν για να τού βάλει ένας από τούς δύοδεκα άειούς—άντιστοιχώς τής ώρας εκείνης—τό στεφάνι στό κεφάλι.

'Ενα από τά ιστορικά ρολόγια τής Εύρώπης είνε και τού λεγόμενου «Ζευκαρό» τής Γαλλικής πόλεως Ντιζόν, τού όποιου ή άρχή περιβάλλεται από θρόνον. Λένε ότι πρώτα άνήκε στην πόλη Κουρτρέ, από την όποια τού έληρε Φίλιππος ο Τολμηρός, δούξ τής Βουργουνδίας, θέλοντας έτσι να τιμωρήση τούς κατοίκους γιατί άρνήθησαν να δώσουν στό Βασιλέα Κάρολο ΣΤ' τά

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ
Μισέει ο νοός μου στά (παλιά, πασιγάρα μου χρόνια, που ή έννοια δέν τά ύόλενε κι' ή σκέψη κι' ο κάμπος, με μόνο τά κοιμήσαν, τά έσπαγαν τ' άφρόνια και κλήη ήταν τής μάνας ο κόρφος στοργικός.)
Τά δότσουλα τού άκρογια- (λιού) παιχνίδι στά χερσάκια, και τά λουλούδια που είνε για γκλόρη τή βροδιά, και τόν χελιδόν τά πενο ά- (παλά) και βροσερά φίλκια απ' άβερροφάλα, από γονιός κι' από τήν καλή γιαγιά... ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

Τα ρολόγια ή άγχονη μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να χρησιμεύσει και αυτή ως γνώρισμα τού πολιτισμού ενός τόπου, και η περιούσια λόγω μπορεί να ληφθή ως πρόμοιο μέτρο τού ρολογι. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ο ξένος που θά έφτανε στην 'Ελληνική πρωτεύουσα, θά έβγαζε για τόν πολιτισμό των 'Αθηνών θλιβερά συμπεράσματα. Γιατί σ' όλη την πρωτεύουσα τόν μόνο ρολόγι που λειτουργεί κάτωσ κωνικά, είνε τού ρολογι τής Μητροπόλεως. 'Η άληθεια είνε βέβαια, ότι κάθε μεριά, με άριθμία τόν τιμή τόν κ. Δημ. Αιγινήτη, ή σηματούλα τού 'Εθνικού 'Αστεροσκοπίου ύψονεται στην κορυφή τού λόφου, δείχνοντας ότι ο ήλιος έφτασε στό κατακόρυφο και ή ακτίνας τόν έκκλινσαν σημαίνον. 'Αλλά πόσο μπορούν να προσέξουν τού σύνθημα αυτό, με την όχλοβή τής πόλεως, τά σφαιρίγ-

Τά ρολόγια ή άγχονη μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να χρησιμεύσει και αυτή ως γνώρισμα τού πολιτισμού ενός τόπου, και η περιούσια λόγω μπορεί να ληφθή ως πρόμοιο μέτρο τού ρολογι. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ο ξένος που θά έφτανε στην 'Ελληνική πρωτεύουσα, θά έβγαζε για τόν πολιτισμό των 'Αθηνών θλιβερά συμπεράσματα. Γιατί σ' όλη την πρωτεύουσα τόν μόνο ρολόγι που λειτουργεί κάτωσ κωνικά, είνε τού ρολογι τής Μητροπόλεως. 'Η άληθεια είνε βέβαια, ότι κάθε μεριά, με άριθμία τόν τιμή τόν κ. Δημ. Αιγινήτη, ή σηματούλα τού 'Εθνικού 'Αστεροσκοπίου ύψονεται στην κορυφή τού λόφου, δείχνοντας ότι ο ήλιος έφτασε στό κατακόρυφο και ή ακτίνας τόν έκκλινσαν σημαίνον. 'Αλλά πόσο μπορούν να προσέξουν τού σύνθημα αυτό, με την όχλοβή τής πόλεως, τά σφαιρίγ-

Τά ρολόγια ή άγχονη μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να χρησιμεύσει και αυτή ως γνώρισμα τού πολιτισμού ενός τόπου, και η περιούσια λόγω μπορεί να ληφθή ως πρόμοιο μέτρο τού ρολογι. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, ο ξένος που θά έφτανε στην 'Ελληνική πρωτεύουσα, θά έβγαζε για τόν πολιτισμό των 'Αθηνών θλιβερά συμπεράσματα. Γιατί σ' όλη την πρωτεύουσα τόν μόνο ρολόγι που λειτουργεί κάτωσ κωνικά, είνε τού ρολογι τής Μητροπόλεως. 'Η άληθεια είνε βέβαια, ότι κάθε μεριά, με άριθμία τόν τιμή τόν κ. Δημ. Αιγινήτη, ή σηματούλα τού 'Εθνικού 'Αστεροσκοπίου ύψονεται στην κορυφή τού λόφου, δείχνοντας ότι ο ήλιος έφτασε στό κατακόρυφο και ή ακτίνας τόν έκκλινσαν σημαίνον. 'Αλλά πόσο μπορούν να προσέξουν τού σύνθημα αυτό, με την όχλοβή τής πόλεως, τά σφαιρίγ-

Κάτω από τόν Πύργο τού «'Ορολογίου τού 'Ελληνικού ανεπτύχθησαν οι διάσημοι μ α γ κ ε ς ή μ ο σ χ ο μ α γ κ ε ς τής 'Αγοράς, για τούς όποιους έγράφαμε άλλοτε. 'Ησαν οι λούστροι, οι χαμάλιδες και άλλα κακοστά στοιχεία τής εποχής, από τά όποια έστρατολογούσαν τούς «άνθρώπους τους» οι κομπάρζες τών 'Αθηνών. 'Υπάρχουε μάλιστα και διβίλο, «'Η μάγκα τού Ρολογιού άγνωστού 'Ελληνος συγγραφέως, που περιγράφει τή ζωή και τά κατορθώματα τούς.

Τό άλλο ρολόγι τού Πανεπιστημίου έχει παλιές άμαρτίες και δικό τόν πάντοτε χαβά. Τό ρολόγι τής πλατείας τού Σιντάγματος, στό κώμα τού τραύ, σφαναγώνεται την Πάουερ πην

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΤΟ ΕΡΗΜΟΝΗΣΙ

'Εκείνος πού ανάμεσα στόν κόσμο πού δουλεύει καί τρέχει κ' αγωνίζεται καί γλιφτεί καί σκοτώνει, κ' ἀπαίξει τού άλλου τ' οφθαί καί γόνει καί μαζεύει, κ' έχει στά χείλη τήν ψευτιά καί στήν καρδιά τ' οχλόν,

'Εκείνος πού ανάμεσα στόν κόσμο δέν λατρεύει παρά τή χάρι καί τ' οφώς, δυνά άστρα, μιά ανεμιόνη, κ' ο θρησαυρός πού λαχταρεί κ' ή δόξα πού γυρεύει είνε δυνό στίχους στό χαρτί γλιβά καί ζευγαρώνη,

'Εκείνος μόνος κ' ξημνος στόν κόσμο αυτόν θά ζήση. Μά θάχη όμοια μοναξιά μέ τ' ερημιόνησι πού νοιώθει πάντα άπάνω του, μπροστά κ' όλόγυρά του,

Στόν ουρανό πού τόν γλυκαντιζούζει, στό κύμα πού τού κροφουλιμουρτζίζει, τ' άπειρο γιά συντροφιά καί γιά παρηγοριά του!

K. ΠΑΛΑΜΑΣ

E K E I

Γνωρίζω μιά γωνιά κρυφή, μιά χώρα άγαπημένη, τού Παραδεισίου εν' άδερφή κάτω στη γή φαρμμένη.

'Εκεί τά ρόδα άνθοβολούν κ' άγάλια—άγάλια άνοιγουν, σαν χείλη πού κροφουλεύουν όταν μέ χείλη σμίγουν.

'Εχει τ' ό σύννεφο περνά, ροδόφυλλο πού τρέχει, καί διαμαντάκια άληθινά κάτω στό χρώμα βρέχει.

'Εκεί κ' ο νους δέν ήμπορεί νά βάλη μαδρες έννοιες, γιαν' εν' ή μέρα φρωτοή κ' ή νύχτες άσημμένες.

'Εκεί ναι τ' άστρα πού πολλά κ' ο ήλιος ποτέ δέν λείπει, εκεί ή χαρά ροδογελά, εκεί γελά κ' ή λύπη.

I. ΠΟΛΕΜΗΣ

χρυσά σπηρούνια τών Γάλλων ήπιοτών πού σκοτώθηκαν στό 1312. Τό ρολόγι Ζακωμά άποτελείται από δυό σιδερένιους άνθράκων, όρθιους στην κορυφή τού καμπαναριού, οι άλλοι χτυπούν τίς ώρες μέ μεγάλα σφαιρία επάνω στην περάσια καμπάνα.

'Ενα τέτοιο ρολόγι ήπήγε πρό έβδομήντα έτών καί στην Ελλάδα, στό 'Αργος, τοποθετημένο στό εκκλησία της Παναγίας ήης Πορτοκαλλούσης, πού είνε στό φρούριο της πόλεως. Τό είχε δωρήσει στό 'Αργος κάποιος ξηνητημένος 'Αργετινός, από τή Βενετία. Στο ρολόγι αυτό ήπήγε ένας μεγάλος μπροτζίνκος άράτης πού χτυπούσε τίς ώρες στην καμπάνα. Μετά χρόνια, τό όρωαίο αυτό Βενετσάνκο ρολόγι έχάλασε, τεχνίτης νά ξέρη τ' ο μηχανισμό του καί νά τό διορθώση δέν εύρέθη καί τό ρολόγι μήτρες σ' άχρηστία. Σήμερα κανείς δέν ξέρει πού βρισκονται τά λείψανά του.

'Επίσης ιστορικό είνε καί τό Βενετσάνκο ρολόγι τού Ναυπλίου, πού σημαίνει τίς ώρες άπ' τό ήθος τού φρουριού 'Ιτς Καλέ καί επαναλαμβάνει τά χτυπήματα άλλη μιά φορά, μετά τρία λεπτά της ώρας. Οι ώροδείχτες του είνε τεράστιοι κ' έτα μπορεί κανείς νά ιδή την ώρα κ' άπ' τό λιμάνι.

Στά παλαιότερα χρόνια, τά ρολόγια της τσέπης ήσαν πολύ άκριβά καί γι' αυτό μόνον οι έπυροοι μπορούσαν νά έχουν. Ιστορικά έμειναν καί κάτω ρολόγια, μεγάλη σαν κρομμύδια καί στερεά, πού έφερε άπ' την Έλβετία καί τά έχάριζε στους φίλους του ο Κυβερνήτης της Ελλάδος 'Ιω. Καποδίστριας. Μερικά άπ' αυτά σώζονται άκόμα, ως οικογενειακά κειμήλια.

Περιεργο είνε καί τό ρολόγι της τσέπης τού 'Ιταλοζακωνθίου ποιητού Ούγου Φωσκόλο, πού σώζεται άκόμα μαζί μέ άλλα άντικείμενα τού ποιητού τών «Γάφων». Το γνήσιο στην πλάκα του υπάρχουν τά δώδεκα γράμματα μιάς έπιγραφής Λατινικής, χαραγμένα μέ σμάλτο: «Ruit hora, Hugo». Δηλαδή «Τρέχει ή ώρα, Ούγες». Έτσι ο ποιητής δέν ξεχούσε, ότι φρεγεί ο καρός κ' ότι όποιος θέλει νά μεγαλοφυγήση, πρέπει νά μιν αφήνη νά χάνεται ή ώρα...

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ

Πώς ύποσχόταν διάφορα πράγματα, χωρίς νά ύπόσχεσαι τίπετε. Τά μαλλιά τού έπλαρχηγού. 'Όπου χάνονται τά λουστρίνια. Στόν άνακτορικό χερμό. 'Όπου άντιστρέφεται μιά παροιμία. 'Η άνεξικακία τού Κομμουνδούρου. Τά χάλια τού Σουρή... φαντάσου. Κουβέντα νά γίνεται!... κ.τ.λ. κ.τ.λ.

'Ενα από τά χαρακτηριστικώτερα γνωρίσματα τού άειμνήστου πρωθυπουργού 'Αλεξάνδρου Κομμουνδούρου ήταν καί τό ότι μπορούσε νά μιλάει επί άρκετή ώρα στό συνομιλητή του, χωρίς... νά τού δώση νά καταλάβη περί τίνος άκριβώς έπρόκειτο.

Κατά τό 1865, όταν τού είχε άνατεθεί νά σχηματίση κυβένηση, προσάλασε τό φίλο του βουλευτή 'Ασημάκη Χρηστόπουλο, στόν ό-ποιόν έκανε λόγο γιά τή νέα κυβένηση, άφίοντάς τον νά καταλάβη, ότι μπορούσε νά τόν κάνει κ' αυτόν ύπουργό, άλλα μπορούσε καί νά... μιν τόν κάνει...

'Ο Χρηστόπουλος τόν άκουσε, χωρίς νά τού πη τίποτε κ' όταν έτοιμάστρες νά φύγη, ο Κομμουνδούρος τόν χτύπησε φιλικά στόν ώμο, λέγοντάς του :

- Λοιπόν, σύμφωνα. Αύτά πού είπαμε, νά μείνουν άναμεταξύ μας...
—Πολύ καλά, άπάντησε ο άτυχής βουλευτής, άλλα... τί είπαμε ;

Μιά μέρα ο Κομμουνδούρος ήθελε νά ξεφορτωθή τόν έπλαρχηγό Λιβάκη, ο όποιος είχε διαρκεί στη Θεσσαλική επανάσταση καί ο όποιος τόν έννοχούσε κάθε τόσο, ζήτηντάς του διάφορα ρουσφέτια, γιά τίς ύπαιθε πού είχε ύποστεί ύπερ πατριός.

Σέ μιά στιγμή λοιπόν, βλέποντάς τόν Δηληγιάννη νά μπαίνει μέσα, τού έδειξε τόν Λιβάκη, πού ήταν φαλακρός, καί τού είπε :

—Σας σινοτώ από δω τόν καπετάν Λιβάκη, ο όποιος στην 'Επανάσταση έχασε καί... τά μαλλιά του!

Κάποτε ο Κομμουνδούρος έπρόκειτο νά πάη σ' ένα άνακτορικό χερμό.

'Επειδή όμως είχε αφήσει γιά την τελευταία ώρα την τουλιέττα του, ζήτησε νά βοηθ τά λουστρίνια του καί, λόγω της άταξίας πού τόν έχαρακτηρίζει, δέν τά εύρίσκει πουνέντα. Τότε, έτάνω στη φούρια του, άπαξέ ένα άλλο ζευγάρι παληά πατουίτσα καί τά φόρεσε γρήγορα—γρήγορα.

Καί, γυρίζοντας πρós τή γυναίκα του, ή όποια διαμαρτυρόταν γιαν' ό πύγισμα στό Παλάτι μέ παληοπατουίτσα, της είπε :

—Δέν ξέρεις εσύ... 'Εμένα καί μέ παληά πατουίτσα μέ κάνουν προθυπουργό!...

'Όταν ο Κομμουνδούρος κατόρθωσε νά χτίση κοιτσά—στραβά, δημοφώνντας ένα σωρό χρέη, ένα σπίτι στην πλατεία 'Ελευθερίας, κάποιος φίλος του τού θυμήσε τή σχετική λαϊκή παροιμία : «Σπίτι δικό σο ν, μ ά ή κ λ ει δ α ρ ι ά ξ έ ν η ρ».

'Ο Κομμουνδούρος τότε τού άπάντησε μέ έτοιμότητα, γυρίζοντας την παροιμία :

—Και τί θά κερδίσει, αν τό σπίτι ήταν ξένο κ' ή κλειδαριά δική μου!...

'Η άνεξικακία τού Κομμουνδούρου ήταν άπεριόριστη. Μιά βραδιά, ένώ καθόταν στό πολιτικό του σαλόνι μέ διαφόρους άλλους, κάποιος Λάκων, πολιτικός του φίλος, πού τό είχε προητέρα παραιτούσσει, μήτρες μέσα, κρατώντας στό χέρι ένα μπουζούκι καί χορεύοντάς.

'Ο Κομμουνδούρος, όχι μόνον δέν δυσαρεστήθηκε καθόλου από την άνάμοστη αυτή εμφάνιση, άλλα τόν παρακίνησε νά συνεχίση, λέγοντάς του :

—Καλώς τον! Καλώς τον!...

Σέ κάποια έπιστροφήσει, ο άειμνήστος σατιρικός ποιητής Σουρής ύπερήφους φαντάρος γιά ένα φεγγάρι. Μιά μέρα λοιπόν, καθώς παρουσιάστρες στόν Κομμουνδούρο, πρωθυπουργό τότε, μέ τά στρατιωτικά του καί μέ μούσι, ο τελευταίος τόν έπιασε άπ' τό χέρι καί τού φώναξε γελάοντας :

—Μωρέ Ρω μ η έ, τί χάλια είνε αυτά ;...

Μιά μέρα είχαν μαζευτεί στό σαλόνι τού Κομμουνδούρου μερικοί έπλαρχηγοί άπ' τή Θεσσαλία καί συζητούσαν γιά την έπακειμένη έ-πελευθεσία τού τόπου τους.

'Ο Κομμουνδούρος λάβαινε κ' αυτός κάπου—κάπου μέρος στη συζήτηση καί τούς διαβεβαίωνε, ότι θά άνακτορήσει όλα τά ύπόδουλα μέρη.

'Όταν όμως κάποιος παριστάμενος δημοσιογράφος τόν ρώτησε αν ήσαν άληθινά αυτά πού έλεγε, ο Κομμουνδούρος τού άπάντησε :

—Δέν βαρύνσαι! Κουβέντα νά γίνεται!...